

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20240506119111

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 11 juni 2024
Agendanummer	:
Onderwerp	: Verlenging Hoge Veer
Portefeuillehouder	: M. Witte
	H.H.M. de Jongh

Voorstel

1. De opvang van vluchtelingen in het Hoge Veer 1 te Raamsdonksveer te verlengen tot en met 31 oktober 2025.
2. De lege kamers in het Hoge Veer zo snel als mogelijk in te zetten als noodopvang voor 15 extra asielzoekers.

Samenvatting

1. Door nieuwe ontwikkelingen rondom de voorgenomen sloop van het Hoge Veer en nieuwbouw ter plaatse kan niet gegarandeerd worden dat Thuisvester direct na sloop over kan gaan tot nieuwbouw. Hierdoor bestaat de kans dat het terrein een tijd braak komt te liggen. Thuisvester heeft aangeboden om de overeenkomst m.b.t. het Hoge Veer te verlengen met één jaar; tot en met 31 oktober 2025. Het college beschouwt dit als een gunstige tussenoplossing voor de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers.
2. De gemeente Geertruidenberg is in de afgelopen maanden door de provincie Noord-Brabant herhaaldelijk dringend verzocht om opvangplekken te realiseren, onder andere door het plaatsen van paviljoens. De gemeente heeft hier nadrukkelijk afhoudend op gereageerd, maar er is wel een optie om een aantal mensen toe te voegen aan de noodopvang in het Hoge Veer waarin op zeer korte termijn enkele leegstaande kamers gereed gemaakt zouden kunnen worden voor de noodopvang van 15 extra asielzoekers.

Inleiding

Sinds 1 juni 2022 vangt de gemeente Geertruidenberg Oekraïense ontheemden op in het Hoge Veer in Raamsdonksveer en sinds begin dit jaar voorziet zij daar ook in noodopvang van asielzoekers. Momenteel verblijven er 135 Oekraïense ontheemden en 35 asielzoekers in het pand. De gemeenteraad van Geertruidenberg heeft op 14 december 2023 middels een amendement besloten om de opvang van vluchtelingen in het Hoge Veer per 30 september 2024 beëindigen zodat overgegaan kan worden tot de herontwikkeling van het Hoge Veer. Het Hoge Veer staat namelijk op de nominatie om gesloopt te worden ten behoeve van nieuwbouw.

Vanwege de flora en fauna in de omgeving mag enkel in de wintermaanden worden overgaan tot sloop. Bovendien is uit recent overleg met Thuisvester gebleken dat het nog maar zeer de vraag is of direct na sloop kan worden begonnen met nieuwbouw. Dit is afhankelijk van een aantal nog onzekere factoren waaronder de mogelijkheid tot het rooien van bomen bij het Hoge Veer. Er is dus een risico dat ingeval van beëindiging van de opvang per 30 september 2024 mensen wel zouden moeten verhuizen en de bestaande bebouwing zou kunnen worden gesloopt, maar dat het terrein daarna nog een tijd braak ligt.

De afgelopen tijd heeft de gemeente Geertruidenberg gekeken naar alternatieve tijdelijke oplossingen voor de opvang van de bewoners van het Hoge Veer tot een definitieve geschikte opvanglocatie gereed is. Hierbij zijn verschillende oplossingsrichtingen onderzocht waaronder het aanleggen van een boot, het tijdelijk opvangen in hotels, het plaatsen van units op braakliggend terrein en is een locatiescan in gang gezet.

In dit verband is ook gekeken naar een mogelijke verlenging van het Hoge Veer. De aanleiding daartoe was tweeledig:

1. Omdat niet gegarandeerd kan worden dat Thuisvester daadwerkelijk direct na sloop kan beginnen met de nieuwbouw, bestaat de kans dat het terrein daarna nog een tijd braak ligt. Dit is niet alleen

nadelig voor de opvang, maar ook voor de jongeren die anti-kraak huren in de bestaande bebouwing.

2. Andere onderzochte mogelijke oplossingsrichtingen voor een tijdelijke opvang zijn ongunstiger voor zowel de bewoners als de gemeente.

In een gezamenlijke maatschappelijke afweging, hebben de gemeente en Thuisvester de opties doorgesproken. Hierbij heeft Thuisvester aangegeven dat zij bereid is om de overeenkomst m.b.t. het Hoge Veer te verlengen met één jaar, tot 31 en met oktober 2025.

Daarnaast is de gemeente in de afgelopen maanden door de provincie Noord-Brabant herhaaldelijk dringend verzocht om opvangplekken te realiseren, onder andere door het plaatsen van paviljoens. De gemeente heeft hier nadrukkelijk afhoudend op gereageerd, maar er is wel een optie om een aantal mensen toe te voegen aan de noodopvang in het Hoge Veer waarin op zeer korte termijn enkele leegstaande kamers gereed gemaakt zouden kunnen worden voor de noodopvang van 15 extra asielzoekers. De opvang van de 35 asielzoekers die hier al verblijven verloopt goed.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect

Het onderhavige voorstel draagt tijdelijk bij aan de maatschappelijke opgave tot huisvesting van verschillende doelgroepen, waaronder de wettelijke taak tot de opvang van Oekraïense ontheemden en de voorziene wettelijke taak tot opvang van asielzoekers. Daarnaast zorgt het besluit tot verlengen van de vluchtelingenopvang ervoor dat de jongeren die ad hoc wonen in de anti-kraak woningen bij het Hoge Veer daar vooralsnog ook kunnen blijven wonen.

Argumenten

1.1 Bijdrage aan humane opvang

De opvangcentra voor zowel Oekraïense ontheemden als asielzoekers zitten in Nederland overvol. Op 27 februari 2024 heeft de Veiligheidsregio Utrecht besloten om de opvang voor Oekraïners in de jaarbeurs tijdelijk te sluiten, vanwege een tekort aan capaciteit. Oekraïners die zich in de tussentijd melden, moeten zelf onderdak zien te vinden. De gemeente Geertruidenberg heeft een goede opvang in het Hoge Veer met genoeg sanitaire voorzieningen en privacy, die makkelijk ingezet kan worden. Daarnaast wordt noodopvang voor asielzoekers vaak gerealiseerd op locaties die niet geschikt zijn voor wonen, bijvoorbeeld in sporthallen. Door vluchtelingen op te vangen in het Hoge Veer in plaats van in bijvoorbeeld een sporthal beogen we bij te dragen aan een humane opvang.

1.2 Het terrein waarop het Hoge Veer staat, komt mogelijk een tijd braak te liggen. Dit is zonde van de onbenutte ruimte.

Omdat niet gegarandeerd kan worden dat Thuisvester direct na sloop daadwerkelijk kan beginnen met de nieuwbouw, bestaat de kans dat het terrein daarna nog een tijd braak ligt. Dit is niet alleen nadelig voor de vluchtelingenopvang, maar ook voor de jongeren die anti-kraak huren in het pand. Tevens is dit zeer zonde van de onbenutte woonruimte ten tijde van een dringend tekort aan woningen.

1.3 Er is draagvlak rondom het verlengen van het Hoge Veer

Tijdens de participatiebijeenkomsten die in april 2024 plaats hebben gevonden in het kader van de spreidingswet kwam meermaals de verlenging van het Hoge Veer aan bod. Wanneer de online enquête en de uitkomsten uit de fysieke bijeenkomsten bij elkaar opgeteld worden, is meer dan 50 keer aangegeven of de verlenging van het Hoge Veer een optie is. Door de gemeente zijn geen meldingen van overlast ontvangen op de kanalen zoals aan de omwonenden gemeld.

1.4 Het is de gunstigste tussenoplossing.

Vergeleken met de andere onderzochte opties (boot, units, hotel etc.) is het verlengen van het Hoge Veer de gunstigste tijdelijke oplossing tot een definitieve oplossing gereed is. Deze oplossing vraagt niet van mensen om te verhuizen en ergens anders opnieuw te beginnen. Daarnaast is het gebouw zeer geschikt met genoeg privacy, de opvang verloopt goed, kinderen kunnen op dezelfde school blijven, mensen kunnen blijven werken in hun huidige baan en het is financieel de beste optie.

Kanttekeningen

1.1 Het verlengen van de opvang is van tijdelijke aard en geen definitieve oplossing

Om aan de wettelijke taak voor de opvang van vluchtelingen te voldoen, zal de gemeente Geertruidenberg een goede definitieve opvanglocatie moeten vinden. Het verlengen van het Hoge Veer is een tijdelijke oplossing en biedt geen blijvend perspectief voor de komende jaren. Parallel aan dit traject loopt het traject om te komen tot één of meerdere definitieve geschikte opvanglocaties in de gemeente Geertruidenberg. Naar verwachting zal dit traject tot eind 2024 duren en zal er daarna meer zicht zijn op een definitieve opvanglocatie.

1.2 Bij omwonenden is een andere verwachting gewekt

Op 14 december 2023 is door de gemeenteraad een amendement aangenomen waarin staat dat de opvang in het Hoge Veer tot uiterlijk 30 september 2024 zal duren. Met het voorgestelde besluit wordt hierop teruggekomen. Recent hebben zich nieuwe ontwikkelingen voorgedaan die 14 december nog niet bekend waren, waardoor sprake is van voortschrijdend inzicht. De gemeente Geertruidenberg wil de omwonenden daarom goed meenemen in dit besluit en hecht hierbij veel waarde aan transparante en heldere communicatie.

1.3 Ontwikkelingen ten aanzien van het nieuwe regeerakkoord

Op 16 mei 2024 is het nieuwe regeerakkoord gepresenteerd, waar onder andere wordt gesproken over het intrekken van de Spreidingswet. Het college neemt deze ontwikkelingen mee in het traject om te komen tot een definitieve opvanglocatie en zal bij het aanwijzen van een definitieve opvanglocatie de raad de keuze gegeven worden om de te huisvesten doelgroepen te bepalen. Vooralsnog is het aantal mensen dat onderdak nodig heeft onverminderd hoog, waardoor het college de optie om 15 asielzoekers toe te voegen aan de noodopvang in het Hoge Veer graag door wil zetten.

Financiën

- De kosten voor de uitvoering van de opvang van Oekraïense veranderen niet. Het Hoge Veer wordt door Thuisvester om niet verhuurd en de kosten voor gas, water, licht etc. worden gedekt door een rijksbijdrage.
- De kosten voor de uitvoering van de noodopvang van 15 extra asielzoekers komen geheel voor rekening van COA, vanuit het perspectief dat COA in Nederland verantwoordelijk is voor de opvang van asielzoekers.
- De kosten die worden gemaakt om de participatiebijeenkomsten te organiseren zullen worden gedekt uit de gevormde reserve voor ontheemden. Wanneer de kosten bekend zijn worden ze teruggekoppeld in de P&C producten.

Communicatie

Kernboodschap:

Door nieuwe ontwikkelingen rondom de voorgenomen sloop van het Hoge Veer en nieuwbouw ter plaatse kan niet gegarandeerd worden dat Thuisvester, eigenaar van het pand, direct na de sloop van het pand over kan gaan tot nieuwbouw. Dit heeft onder andere te maken met flora & fauna rondom het Hoge Veer. Hierdoor bestaat een grote kans dat het terrein een lange tijd braak komt te liggen. Thuisvester heeft het college van Burgemeester en wethouders aangeboden om de overeenkomst m.b.t. het Hoge Veer te verlengen met één jaar; tot en met 31 oktober 2025.

Daarnaast is in de afgelopen maanden door de provincie Noord-Brabant herhaaldelijk dringend aan de gemeente verzocht om opvangplekken voor asielzoekers te realiseren. De gemeente heeft hier nadrukkelijk afhoudend op gereageerd, maar er is wel een optie om een aantal mensen toe te voegen aan de noodopvang in het Hoge Veer. Op zeer korte termijn komen er enkele kamers leeg in het Hoge Veer die ingezet kunnen worden voor de noodopvang van 15 extra asielzoekers.

Participatietraject:

Een zeer zorgvuldig proces moet doorlopen worden met verschillende partijen. Hierin is tijdige en heldere communicatie het uitgangspunt. Buiten het college en de gemeenteraad zijn stakeholders in dit proces:

- De bewoners van het Hoge Veer: zij zullen tijdig geïnformeerd worden over het voorgelegde besluit aan de gemeenteraad en over het besluit van de gemeenteraad.
- De omwonenden: voor de omwonenden wordt een avond georganiseerd waarin wordt toegelicht welk besluit aan de raad is voorgelegd en wordt de opvang in het Hoge Veer geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig. Tot heden zijn er door de gemeente zijn geen meldingen van overlast ontvangen op de kanalen zoals aan de omwonenden gemeld.
- Thuisvester
- Omliggende gemeenten waarmee samengewerkt wordt in het opvangvraagstuk
- De provincie Noord-Brabant

Samen met Thuisvester wordt dit communicatietraject op een zorgvuldige manier vormgegeven.

Communicatiemiddelen

- Extern
 - o www.geertruidenberg.nl
 - o Per brief/mail
 - o Facebook
 - o Twitter
 - o Instagram
 - o LinkedIn

- Digitale nieuwsbrief

Uitvoering

Zodra de gemeenteraad een besluit heeft genomen wordt het communicatietraject opgestart. Daarnaast zullen de kamers in het Hoge Veer voor de 15 extra asielzoekers worden klaargemaakt en zal de noodopvang worden geopend.

Bijlagen

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris a.i., de burgemeester,

R. Brekelmans

M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Besluit:

De raad besluit:

1. De opvang van vluchtelingen in het Hoge Veer 1 te Raamsdonksveer te verlengen tot 31 en met oktober 2025.
2. De lege kamers in het Hoge Veer zo snel als mogelijk in te doen zetten als noodopvang voor 15 extra asielzoekers.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 11 juni 2024,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

H.J. Dammingh

M. Witte